

Izjava za javnost, 27. 11. 2018

Dogodek: Druga novinarska konferenca, organizirana v okviru operacije **Vrt zdravilnih in aromatičnih rastlin na IHPS kot sodobno povezovalno središče SSD na področju zelišč.**

Operacijo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz **Evropskega sklada za regionalni razvoj**. Začela se je februarja 2018 in bo trajala do januarja 2019.

Vrt zdravilnih in aromatičnih rastlin na IHPS je bil ustanovljen **leta 1976** in od takrat je doživel le nekaj manjših sprememb. Po več kot 40-letnem obstoju pa se je pokazala potreba po drugačni, bolj sodobni ureditvi **kot osrednje povezovalne točke prebivalcev** na področju pridelave in uporabe zelišč ter prostora za spodbujanje družbene in socialne vključenosti različnih skupin prebivalstva.

Znanje na področju zeliščarstva je na IHPS bogato, to področje ima dolgo tradicijo, prav tako imamo obsežno zbirko najrazličnejših zelišč. Vrt je že sedaj eden izmed osrednjih objektov na tem področju v Sloveniji, celovita preureditev in posodobitev pa bo omogočala še boljšo prepoznavnost.

Zeliščarstvo je področje, ki nudi široko paleto možnih aktivnosti in razvoja različnim skupinam prebivalstva, tudi ranljivim. **Z izvedbo operacije rešujemo več izzivov iz strategije lokalnega razvoja na območju SSD, poudarek pa je na področju večje vključenosti mladih, žensk in drugih ranljivih skupin prebivalstva v družbo.**

V sklopu operacije smo se zbrali 4 partnerji, in sicer kot vodilni IHPS, sodelujejo pa MSK Žalec, TD Žalec in Mizarstvo Žgank.

Do sedaj smo že izpeljali vrsto aktivnosti, med njimi tudi natečaj za preureditev vrta, in sicer je bil namenjen identificirani ranljivi skupini **mladi do 30 let**. Na natečaj pravočasno prispele vloge so bile vse zelo zanimive in izvirne, izbrali pa smo takšno, ki najbolj ustreza potrebam in našim možnostim za vzdrževanje. Zmagovalka je bila gospodična **Nina Friškovec**, ki je odlično povezala dve od najbolj pomembnih usmeritev inštituta, to sta hmelj in zelišča, in sicer je rastlino hmelja preslikala na njivo. Tlakovana pot po celotni dolžini predstavlja hmeljevko, zelišča pa so posajena v tematskih sklopih okrog nje kot ovijajoč hmelj.

Vrt bo dostopen/urejen za uporabnike z invalidskimi vozički in za otroške vozičke, saj je osrednja pot tlakovana in dovolj široka, visoke grede so na primerni višini. Urejeno bo igralo za najmlajše obiskovalce in prostor za počitek, sprostitev ter srečevanje. Urejen je tako, da bo nudil navdih za pridobivanje idej za urejanje lastnih nasadov in vrtov in idej za samozaposlitev.

Na začetku tlakovane poti bo postavljena informativna tabla z zemljevidom vrta, izdelana tako, da jo bodo lahko brali tudi slepi in slabovidni, torej da bo imela grbine in ustrezno berljivo legendo tudi v brajici. Poleg tega bomo izdelali **zvočni posnetek** s predstavitevjo vrta, ki bo na voljo pod QR kodo, izdelano na tej tabli. Tako bo vsebina na voljo tudi tistim, ki si je ne morejo prebrati v zloženkah. V sodelovanju z *Društvom slepih in slabovidnih iz Celja* smo dogovorili obliko informativnih tabel, ki bodo postavljene ob gredicah tik ob tlakovani poti, in postavljene na ustrezni višini pod kotom 45 stopinj, teksti z opisi vsebine tematskih gredic pa bodo napisani z navadnimi črkami in v brajici.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Na povečanje bralne pismenosti prebivalcev in znanja s področja zelišč vplivamo z organizacijo dogodkov v **MSK Žalec**. Tam izvajamo 'zeliščne' **pravljичne ure in izobraževalna predavanja** na tematiko zelišč, v vrtu pa bomo skupaj vzpostavili tudi **bukvarno**. Izdali so zloženko s seznamom knjižnega in neknjižnega gradiva, ki je na voljo v njihovih enotah in izvedli bralne urice v Zavodu sv. Rafaela Vransko, domovih upokojencev in VDC Muc Braslovče. V vrsti izobraževalnih dogodkov smo med drugim prebivalce seznanjali o pomenu biotske raznovrstnosti v naravi, na katero lahko bistveno pozitivno vplivamo z zmanjšanjem nabiralništva zelišč v naravi in da raje pristopimo k pridelavi/gojenju zelišč. S tem namreč pomagamo ohranjati njihove naravne habitate. Praktična delavnica v knjižnici pa je potekala prejšnji teden na temo **Izdelava domače kozmetike iz zelišč**. Izvedli smo tudi natečaj za slikovno podlago knjižnih kazalnikov med otroki, obiskovalci 'zeliščnih' pravljичnih uric, kazalnike pa so v nadaljevanju izdelali na TD Žalec.

Poleg vsega navedenega smo izvedli več **praktičnih delavnic in predavanj v vrtu**; danes je potekala še zadnja, in sicer na temo *Kako uredimo in zasadimo visoko gredo*. Delali smo na povečanju socialne vključenosti starejših od 50 let na lokalni in regionalni ravni – njihovem vključevanju v družbeno življenje oz. socialni aktivaciji, vseživljenjskem izobraževanju na področju zelišč, navduševanju nad aktivnim preživljanjem časa s pridelavo in predelavo zelišč ter druženju. Za to skupino smo posebej organizirali praktično delavnico *Tematske zasaditve zelišč*. Udeležba je bila odlična, prišli pa so tudi otroci iz vrtcev Žalec in dogodek se je razvil v čudovito medgeneracijsko druženje in mreženje na področju zelišč.

Vabimo vas, da sledite izvajanju projektnih aktivnosti, ki jih objavljamo po različnih kanalih obveščanja, zgoščeno pa so sproti objavljene na **spletni podstrani projekta**, ki jo najdete v sklopu spletne strani IHPS: <http://www.ihps.si/las-ssd-zelisca/>.

Vodja operacije, dr. Barbara Čeh, IHPS

Partnerji:

INŠTITUT ZA HMELJARSTVO
IN PIVOVARSTVO SLOVENIJE
Slovenian Institute of Hop Research and Brewing

MIZARSTVO
ŽGANK MATJAŽ s.p.

Medobčinska
splošna
knjižnica Žalec

TURISTIČNO
DRUŠTVO
Ž A L E C

Operacija LAS SSD

Vrt zdravilnih in aromatičnih rastlin na IHPS kot sodobno povezovalno središče SSD na področju zelišč

AKRONIM OPERACIJE: **ZELIŠČA SSD**

Trajanje: februar 2018 – januar 2019

Vrt zdravilnih in aromatičnih rastlin na IHPS (v nadaljevanju: VZAR) je bil ustanovljen leta 1976 in od takrat je doživel le nekaj manjših sprememb. Po več kot 40-letnem obstoju pa se je pokazala potreba po drugačni, bolj sodobni ureditvi VZAR kot osrednje povezovalne točke prebivalcev SSD na področju pridelave in uporabe zelišč ter prostora za spodbujanje družbene in socialne vključenosti različnih skupin prebivalstva. Znanje na tem področju obstaja, prav tako obsežna zbirka najrazličnejših zelišč, a je potrebno ta prostor narediti bolj prepoznaven in privlačen. Tukaj naj bi se stikalo znanje in potrebe prebivalcev SSD. Zeliščarstvo je področje, ki nudi široko paleto možnih aktivnosti in možnost razvoja različnim skupinam prebivalstva, tudi ranljivim skupinam. VZAR je že sedaj en izmed osrednjih objektov na tem področju v Sloveniji, celovita preureditev in posodobitev pa bo omogočala še boljšo prepoznavnost in privabljanje obiskovalcev iz SSD in širše; s tem se bo v SSD privabilo tudi več interesentov za uporabo druge turistične ponudbe v SSD.

Z izvedbo operacije rešujemo več izzivov iz SLR LAS SSD s poudarkom na področje večje vključenosti mladih, žensk in drugih ranljivih skupin prebivalstva (mladi do 30 let, starejši od 50 let in osebe brez izobrazbe) v družbo, poleg tega so **cilji projekta**:

- *povečanje kakovosti življenja v urbanih območjih*, s spodbujanjem zdravega in aktivnega življenjskega sloga, in sicer tudi pri ranljivih skupinah – navdušenje za pridelovanje in uporaba zelišč in s tem spodbujanje njihovega socialnega vključevanja v družbo;
- *razvoj osnovnih storitev z ureditvijo VZAR v povezovalno središče na področju zelišč* – ureditev površine za preživljanje prostega časa na prostem, za izvajanje prireditev in izobraževanj, s ciljem doseganja višje kakovosti življenja;
- *povečanje bralne pismenosti* prebivalcev z organizacijo dogodkov v MSK Žalec in bukvarno, ustvarjeno v VZAR;
- *varstvo okolja in ohranjanje narave*, in sicer bomo prebivalce izobraževali/seznani o pomenu biotske raznovrstnosti v naravi, na katero lahko bistveno pozitivno vplivamo z zmanjšanjem nabiralništva zelišč v naravi in da raje pristopimo k pridelavi/gojenju zelišč. S tem pomagamo ohranjati njihove naravne habitate;
- *samozaposlovanje/zaposlovanje* na področju zelišč ter ustvarjanje zelenih delovnih mest.

Vabimo vas, da sledite izvajanju projektnih aktivnosti, ki jih objavljamo po različnih kanalih obveščanja, zgoščeno pa so sproti objavljene na spletni strani projekta: <http://www.ihps.si/zelisca-ssd/>.

Partnerji operacije:

- Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije (prijavitelj)
- Medobčinska splošna knjižnica Žalec
- Turistično društvo Žalec
- Mizarstvo Žgank Matjaž s.p.

Skupna vrednost operacije: 49.757,43 EUR; znesek sofinanciranja ESRR: 36.201,20 EUR.

»Operacijo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija
iz Evropskega sklada za regionalni razvoj«